

Іван Руснак,

доктор педагогічних наук, професор,
Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія
(м. Хмельницький)

Ivan Rusnak,

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor,
Khmelnitsky Humanitarian and Pedagogic Academy
(Khmelnitsky)

ЛИЦАРІ ДУХУ І ЧИНУ**KNIGHTS OF SPIRIT AND RANK**

Учителем школа стоїть... Цей мудрий вислів безсмертного Каменяра ще більшою мірою, аніж думав Великий Мислитель, стосується вищої школи – школи педагогічної, яка плаче вчителів – сіячів доброго, мудрого, вічного ... І щоразу, коли я думаю про тих, хто виховує вчителів, хто плаче педагогічну еліту України, згадую імена незабутні і неповторні: Мирослав Стельмахович, Богдан Ступарик, Роман Скульський, Степан Домбровський, Богдан Скомаровський ... Це ті, хто уже відійшов у Вічність ... Відійшли, але назавжди залишилися в нашій Пам'яті, в нашій історії, хто живе у нашому Сьогодні і допомагає нам творити наше Майбутнє ... Усі вони – еліта Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, який цього року відзначає своє 75-річчя ... Ювілей, до якого його фундатори не дожили ... Але для настання якого віддали розум, душу, серце і навіть ... життя. Бо жили неспокійно ... Бо творили нову Державу, нову Педагогіку, нову Школу, нового Вчителя ...

Незабутні велети духу, думки, чину ... І невмирущі ... Доки б'ються серця їх вихованців, учнів, послідовників, побратимів ... Доки живе Освіта. А вона – вічна як світ, як світло, як життя ... Отже і вони увійшли у Вічність і стали нашими вічними Вчителями ...

Першим із них звела мене доля з Мирославом Гнатовичем Стельмаховичем. Заочно, через книги та статті, познайомився з ним десь всередині 1970-их років, коли як філолог цікавився проблемами викладання української мови та літератури, пізніше – народознавства. А вперше зустрівся в 1990-му ... Сталося це так. Тодішній ректор Чернівецького національного університету професор Костишин С.С. доручив мені, декану факультету підвищення кваліфікації, організувати навчання на денній формі за скороченим терміном майбутніх учителів початкових класів. Студентами мали ставати випускники відповідного відділу Чернівецького педагогічного училища. Завдання виявилось непростим. На той час в університеті не було фахівців, які мали б досвід роботи з такою категорією студентів. Єдина тоді кафедра педагогіки та психології працювала і в навчальному, і в науковому плані у зовсім іншому напрямі. Та найголовніше – не було навчального плану, програм навчальних курсів, навчально-методичного забезпечення. Але вибору у мене не було. Завдання потрібно виконувати, бо ректор – вимогливий керівник. Зрештою, це і перспектива для факультету. Зорієнтувавшись, де ведеться підготовка майбутніх учителів початкових класів за скороченим терміном навчання – три роки (а це були Київ та Івано-Франківськ), підсвідомо вибрав Івано-Франківськ.

У невеличкому кабінеті декана назустріч мені піднявся кременезний чоловік у вишиваній сорочці. Міцний дружній потиск руки і щира посмішка полонили відразу, і я на одному диханні зізнався, чого приїхав. М.Г.Стельмахович погодився допомогти в усьому. Закипіла робота. Співробітниця деканату взялися переписувати навчальні плани спеціальності «Початкове навчання» денної і заочної форм навчання, бо копіювальних пристроїв тоді ще не було. А декан супроводжував мене по факультету: знайомив із завідувачами кафедр, викладачами, показував аудиторії, кабінети, лабораторії і попутно розповідав про свій педагогічний факультет, його працівників, організацію навчально-виховного процесу, наукову роботу. Я познайомився з робочими програмами дисциплін, їх методичним супроводом. День пролетів, як одна мить, але він запам'ятався мені назавжди. Коли прощалися, Мирослав Гнатович посміхнувся і сказав: «Звертайтеся, коли буде потреба. Чим зможу, тим допоможу». Так започаткувалася співпраця двох факультетів, яка триває донині, і моя дружба з мудрим, талановитим педагогом і вченим, людиною доброю і щедрою душі, справжнім наставником і побратимом.

Упродовж нашого спілкування не раз звертався до М.Г.Стельмаховича за порадами, підтримкою, допомогою і ніколи не отримував відмови. Він завжди і в усьому сприяв. Ми обмінювалися навчальною літературою, науковими здобутками, організували конференції викладачів і студентів, ділилися творчими ідеями, задумами, планами. Завдяки цьому співробітництву успішно розвивався педагогічний факультет (таку назву він отримав у 1991 році) Чернівецького державного університету, який з наступного року розпочав підготовку вихователів

дошкільних установ і вчителів музики. У їх вихованні ми відчували підтримку викладачів Прикарпатського національного університету, його керівництва.

Добре запам'ятався мені ще й такий факт. У 1999 році з ініціативи доцента Сушанка В.В. ми одними з перших в Україні проводили акредитацію спеціальності «Початкове навчання». До складу комісії, яку очолював М.Г.Стельмахович, увійшли професори Ступарик Б.М. та Орбан Л.Е. Доки під їх наглядом майбутні вчителі початкових класів виконували контрольну роботу, Мирослав Гнатович, не маючи ніякої літератури в цій аудиторії, написав статтю з проблем викладання народознавчих дисциплін у вищій школі, яка невдовзі була надрукована в «Науковому віснику Чернівецького університету» (серія «Педагогіка та психологія»). Запам'яталися зустрічі, розмови з ним, його виступи на засіданнях спеціалізованої вченої ради, на наукових конференціях і симпозиумах. Це був справжній велет в освіті, науці, педагогіці ...

Таким же щирим другом і порадником для мене став і професор Ступарик Богдан Михайлович – людина високих моральних принципів, мудрий педагог, талановитий учений, здібний менеджер в освіті, справжній наставник і вихователь науково-педагогічної еліти незалежної Української держави. У ньому захоплювало все, і він як Людина, яскрава особистість захоплював усіх. Які б посади не займав, завжди був скромним, доброзичливим, доступним, щирим у ставленні до людей. Зустрічаючись з ним як з науковим консультантом моєї докторської дисертації, щоразу відкривав у цій неординарній особистості нові якості, нові грані ...

Намагався сприйняти і наслідувати їх у своєму житті, в роботі, у спілкуванні з людьми, щоб бути гідним такого Вчителя.

Добрим словом завжди відгукуюсь про всіх, з ким спілкувався і продовжую співпрацювати. Це, крім уже згаданих, професори Завгородня Т.К., Лисенко Н.В., Ковбас Б.І., Рега О.С., Кононенко В.І., Костів В.І., Нагачевська З.І., Луцан Н.І., Хрущ В.Д., Карпенко З.С., доценти Червінська І.Б., Стражнікова І.В. Зрештою, всіх не перечешиш. Але я щасливий, що доля звела мене з цими справжніми лицарями духу і чину, які творять сьогодення і майбутнє Прикарпатського національного університету.

Щиро вітаю всіх своїх колег, увесь колектив цього прекрасного навчального закладу з ювілеєм. Бажаю Вам, дорогі друзі, нових творчих звершень у благородній і відповідальній справі – розбудові Української держави, плеканні її творчої еліти!

